

[Formanden]

Jeg skal her udsætte mødet. Det genoptages i dag kl. 13.30.

Mødet udsat kl. 12.26

Mødet genoptaget kl. 13.30

Den næste sag på dagsordenen var:

8) Første behandling af lovforslag nr. L 77:

Forslag til lov om ændring af lov om frikommuner.

Af indenrigsministeren (Enggaard).

(Fremsat 12/11 86).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Henning Rasmussen (S):

Det er nu tredje gang, Folketinget skal behandle et forslag fra indenrigsministeren om at give de forskellige ministre mulighed for at tillade forsøg i frikommuner og amtskommuner.

Vi har også netop fået en redegørelse fra indenrigsministeren om hele frikommuneprojektet. Derfor har vi mulighed for at gøre foreløbig status her 1½ år efter, at den første frikommunelov blev vedtaget, i øvrigt efter et forudgående forberedelsesarbejde på mere end et halvt år i frikommunerne og i ministerierne. Projektet har derfor i dag i realiteten været på vej i 2 år. Hvor langt er vi så nået?

Ministeren oplyser, at der er godkendt eller forhåndsgodkendt 105 forsøg. Vi har desværre endnu ikke fået en oversigt over disse forsøg. Hvorfor ikke i øvrigt? Men gennemgår man den seneste oversigt pr. 1. maj, hvor der var 79 forsøg på listen, kan man se, at der slet ikke er tale om 79 forskellige forsøg. En lang række af dem laves helt ens i en række kommuner, og en anden lang række adskiller sig kun i små detaljer fra andre forsøg. Der er altså højst tale om 35 forskellige forsøg, og jeg tror endda, det er velvilligt vurderet, ud af knap 80 dengang.

Når man dertil lægger, at en del af forsøgene er meget små og af uhyre begrænset betydning for kommunerne og befolkningen, kommer man til det resultat, at der i realite-

ten højst var 20–25 forskellige forsøg af stor eller rimelig stor værdi på listen dengang. Det tal er naturligvis noget større i dag, men jeg tror ikke, det er højere end 30–35, altså 1 forsøg godt og vel pr. frikommune eller friamt.

Nu søger ministeren så 9 tilladelser til nye forsøg. Der er bestemt nogle gode imellem. Der er også meget små imellem. Det er ikke noget imponerende resultat samlet set. Derfor er det rimeligt at spørge, hvad forklaringen på det egentlig er. Vi hører stadig fra frikommunerne, at der kræves et meget stort forberedelsesarbejde, og de fleste beklager sig over, at sagerne har en utrolig tung gang igennem ministerierne, selv om der er ministerier, der er bedre end flertallet. Vi hører også stadig, at man ustandselig bliver opfordret til at ændre sine forslag, så de bedre kan accepteres af ministeriet, og vi hører stadig, at de forskellige ministre ikke vil gå til Folketinget for at skaffe hjemmel til forsøg, som regeringen er imod. De stoppes, før de kommer til Folketinget.

Der er i virkeligheden kun tilladt 1 forsøg, som strider imod regeringens principielle opfattelse, nemlig forsøget med at give de ældre et tilbud om at få deres forsømte tænder gjort i stand. Det fremhævede den tidligere indenrigsminister ustandselig, og det gør den nuværende også. Resten af de forsøg, som regeringen er afvisende over for, er kvalt eller ved at blive kvalt i ministerierne, og den påstand skal jeg gerne dokumentere i udvalgsarbejdet, hvis man ønsker det.

Vi har også set, at en hjemmel er blevet brugt på en måde, som er helt ubegribelig for os, og som ingen havde fortalt os var mulig, og som stadig forbløffer os. Ebeltoft Kommune har fået lov til at lade være med at uddanne sine hjemmehjælpere i de første 3 år efter, at de er begyndt at arbejde hos pensionisterne. Vi kan ikke begribe, at nogen som helst kan ansæ det for at være et fornuftigt forsøg at forsinke uddannelsesmulighederne for en gruppe, hvis uddannelse i forvejen er meget lille. Det er ubegribeligt, når man tænker på, at de skal hjælpe og passe de pensionister, der ikke selv kan klare sig derhjemme.

Vi har altså ikke i den sag fået de fulde oplysninger i sin tid, da det første frikommuneforslag blev vedtaget. Vi fik ingen orientering om, at en af bestemmelserne i lovforsla-